

Akademien för hälsa och välfärd
Specialistutbildning för sjuksköterskor med inriktning
Hälso- och sjukvård för barn och ungdomar 60 hp

Studiehandledning för kursen Pediatrik och pediatrik omvårdnad 15 hp (OM8054)

VT 2015, v.19-23 samt v.36-45, (under ht- 15, parallellt med kursen Examensarbete 15 hp)
Kursledare och examinator: Elenita Forsberg, Lektor
035-167731, 0734-070176
elenita.forsberg@hh.se

Utbildningsplan

Hämtas från:

http://www.hh.se/sitevision/proxy/arstudent/sokutbildningsplan.4675.html/svid12_70cf2e49129168da015800078397/752680950/se_proxy/utb_utbildningsplan.asp?prkod=VABUN&prrevisionsnr=1&format=pdf&lang=SV

Kursplan inkluderande kurslitteraturlista

Hämtas från:

http://www.hh.se/sitevision/proxy/arstudent/sokkursplan.4677.html/svid12_70cf2e49129168da015800074301/752680950/se_proxy/utb_kursplan.asp?kurskod=OM8080&revisionsnr=1%2C1&format=pdf

Information

För att alla studenter i denna kurs ska kunna kommunicera med varandra och med kursledaren, och för att säkerställa att samma information når er alla kommer högskolans Utbildningsplattformen Blackboard att användas. Du ska ta för vana att dagligen gå in på den. Adressen är:

<https://hh.blackboard.com/webapps/portal/frameset.jsp>

Kursintroduktion

Vid kursintroduktionen presenteras kursen samt schema och en genomgång av studiehandledning sker.

I kursplanerna framgår det att du som student ska skaffa dig fördjupade kunskaper inom barnsjukvård. Kunskapsbyggandet i kursen utgår från;

- Individuell läsning av obligatorisk litteratur samt referenslitteratur
- Föreläsningar
- Preklinisk vecka; VP, simuleringsövning, Avancerad Barn HLR
- Verksamhets Förlagd Utbildning (VFU) , 4 veckor
- Studiebesök
- Seminarier
- Studie- och examinationsuppgifter

Vad förväntas av dig som student?

Att du vid diskussioner och seminarium förbereder dig med frågor, funderingar och synpunkter. Att du är aktiv i din grupp och bidrar inte bara med ditt eget lärande utan även till dina studiekamraters.

För att bli godkänd i kursen krävs att samtliga studieuppgifter/examinationer är genomförda och godkända, att du har genomfört alla aktiviteterna under preklinisk vecka samt att du har uppfyllt klinisk studietid och är bedömd godkänd på klinisk utbildningsplats. Vid frånvaro från obligatoriska moment, diskutera med kursledare hur det skall ersättas och redovisas.

För skriftliga inlämningsuppgifter se, Vårds riktlinjer för vetenskapliga arbeten

ÖVERSIKT; Studieuppgifter, Seminarium och Examinationer.

Examination/studieuppgift	Förberedelseformer	Redovisnings- uppföljningsform
Barn och smärta 3,0 hp	Enskilt	Seminarium i helklass 26 maj BB
Neonatal omvårdnad Seminarium 1,5 hp	Enskilt	Muntlig presentation och skriftlig inlämning av sammanfattning samt referenslista Halvklass 2 juni EF
Barn-HLR	Enskilt	Halvklass Intyg 2 juni TB
Preklinisk vecka 1,5 hp VP- formativ bedömning inkl. Självvärdering 3 Simuleringsövning Det akuta omhändertagandet av sjukt barn Avancerad Barn-HLR	Enskilt	 EF 4 juni, v23 Debriefing PJ Ca 7 stud/ grupp ½ dag, v.37 Intyg TB Ca 7 stud/ grupp 1 dag, v.36
VFU 4 veckor 4,5 hp	Enskilt	AssCe bedömningsformulär ½ bedömning (stud. handled.) Slutbedömning (stud.,handled. kursledare, ev. huvudhandledare)
Barn som närstående i sorg och kris 1,5 hp	Enskilt	Individuell skriftlig och muntlig presentation klart v.41 alt. v.45
Kliniskt resonemang 3,0 hp	Grupp/Enskilt	I Web-SP skapa ett VP fall/ och utvärdera ett VP fall inkl.besvara självvärdering 4 HT 2015

Smärta och smärtbehandling inom pediatrik vård (3 hp)

Föreläsning: Smärtfysiologi, smärtanalys och smärtbehandling

Universitetslektor Barbro Boström

Tid och plats: Torsdag 7 maj kl. 9.15-12.00 på Campus i Varberg, A342

Föreläsning och praktisk tillämpning: Procedurrelaterad smärta

Leg. Sjuksköterska Barbro Ljung

Tid och plats: Torsdag 7 maj kl. 13.15-16.00 på Campus i Varberg, A342

Examinationsseminarium:

Tid och plats: Tisdag 26 maj 9.15-16.00, på Högskolan i Halmstad

Examinator: Barbro Boström

barbro.bostrom@hh.se

0768237500

Egna lektioner fall A – E

Detta moment är examinationen på kursmomentet Smärta och smärtbehandling inom pediatrik vård 3 hp. Lektionerna syftar till att fånga hela kursmomentets innehåll genom att ni i er grupp tilldelas ett patientfall som håller en lektion om. Ni ska under er lektion belysa nedanstående kriterier för godkänd utifrån ert tilldelat patientfall. Lektionstid per fall ska omfatta 40 minuter inklusive 5 minuters tid för frågor från kurskamrater och lärare. Grupp 1 har fall A, grupp 2 har fall B, grupp 3 har fall C, grupp 4 har fall D och grupp 5 har fall E.

A. 12-årig flicka inkommer till akutmottagningen där du arbetar som sjuksköterska. Flickan har ihållande smärta till vänster i buken. Denna smärta har pågått sedan en timme

B. 10-årig pojke har ramlat på isbanan och fått en misstänkt radiusfraktur kommer tillsammans med föräldrar till akutmottagningen.

C. 3-årig flicka insjuknade för par månader sedan med diffusa besvär. Föräldrarna upplever att hon inte vill röra sig på morgonen. Hon vill gärna bli buren och är inte alls den pigga och aktiva flickan hon tidigare varit. Mamman upptäckte att flickans knäleder är svullna och detta gör att hon kontakter Vårdcentralen. Därifrån remitteras flickan till barnmedicinsk mottagning under frågeställningen juvenil reumatoid artrit.

D. 15-årig flicka kommer upprepade gånger till dig på din skolmottagning. Hon klagat över huvudvärk och ibland nackvärk. Vid något tillfälle har du givit henne Alvedon men hon återkommer.

E. På neonatalavdelningen möter du en pojke född i 32:a veckan. Vid förlossningen användes sugklocka och han fick då även en clavikel fraktur.

Kriterier för Godkänd

För att bli godkänd skall du kunna:

- Beskriva och förklara patientens smärta i patofysiologiska, psykologiska, psykosociala och kulturella termer.
- Redogör och motivera för smärtbedömning inklusive relevanta smärtskattningsinstrument
- Välja och motivera åtgärder som är evidensbaserade med hänsynstagande till ålder, kön och kultur.
- Redogöra för relevanta farmaka, dess verkningsmekanism, administrationsätt och dosering
- Redogöra för relevanta komplementära smärtbehandlingsmetoder, dess verkningsmekanismer och genomförande
- Förmedlar resultat från minst vetenskaplig artikel med anknytning till patientfallet
- Redogör för relevanta styrdokument

Bedömning av genomförande av lektion

Formalia i lektionen	Kriterier för Godkänd
Sammanhang i lektionen	”Röd tråd” genom hela lektionen
Allas delaktighet	Jämn fördelning av aktivitet mellan studiegruppsmedlemmarna
Muntlig framställan	Väl förberedd. Tydlig, problematiserande och reflekterande framställan
Svar på frågor	Uppmärksamhet, lyhördhet och respekt för andras uppfattningar och frågor. Tydliga och välgrundade svar på frågor.
Tidsdisposition	Använder hela den avsatta tiden

OBS! Vid examinationsseminariet är närvaro obligatorisk. Om du uteblir från seminariet så skall du inom en vecka inlämna en skriftlig redogörelse för ovanstående ”Kriterier för Godkänd” för de fem patientsituationerna inklusive minst fem vetenskapliga artiklar.

Litteratur utöver kurslitteratur:

- Läkemedelsboken 2013-2014. Läkemedelsverket.se
- <http://www.Svenskbarnsmartforening.se>
  - Nationella riktlinjer för prevention och behandling av smärta i nyföddhetsperioden. 2013
  - Riktlinjer för smärtbehandling vid Astrid Lindgrens barnsjukhus 2013
  - Riktlinjer för smärtbehandling hos barn - akut och postoperativ smärta, 2014
www.sfai.se
  - Barn och smärta. A state of the Art Document. Stockholm: Socialstyrelsen.
- Läkemedelsverket 2014-06-01: Smärtsamma procedurer – Behandling av barn i hälso- och sjukvård

Neonatal omvårdnad (1,5 hp)

Syftet är att du ska fördjupa dig i neonatal omvårdnad.

Uppgift

Inför seminarietillfället den 2 juni ska du ha läst valt ämnesområde i kurslitteraturen, *Omvårdnad av det nyfödda barnet* (red. Lundqvist P.), eventuell referenslitteratur samt minst två vetenskapliga artiklar inom ämnesområdet. Neonatalt omvårdnadsområde väljs vid kursstart. Du ska presentera "ditt område" samt vilka vårdhandlingar du gör för att genomföra en god och säker omvårdnad av barnet, muntligt under cirka 15-20 minuter i halvklass.

En sammanfattning av valt neonatalt omvårdnadsområde inlämnas skriftligt till kursledare i samband med seminaret inklusive referenslista där kurs- och referenslitteratur samt minst två vetenskapliga artiklar ingår. Innehållet beskriver valt neonatalt omvårdnadsområde, bedömning, omvårdnadsåtgärder med motivering samt förslag på uppföljning. Sammanfattningen innehåller max 300 ord (exkl. referenslista). Omvårdnadsåtgärder kan gärna presenteras i punktform

Omvårdnadsområden

1. Familjecentrerad utvecklingsstödande vård enligt NIDCAP
2. Vård enligt kängurumetoden
3. Uppfödning –sond/ amning
4. Vård av nyfödda barn i CPAP
5. Vård av nyfödda barn i Respirator
6. Hud och hudvård
7. Ikterus
8. Neonatala transporter
9. Hemsjukvård
10. Smärta

När alla omvårdnadsområden är presenterade har vi en gemensam avslutande reflektion kring följande frågeställningar:

- Vad kan neonatalsjuksköterskan göra för att föräldrar och syskon ska känna sig delaktiga i vården av sitt för tidigt födda och/eller sjuka nyfödda barn/syskon?
- Hur kan vi skapa kontinuitet för det för tidigt födda och/eller sjuka nyfödda barn och dess föräldrar?

Om ej närvarande vid seminarietillfället, inlämnas skriftligen sammanfattningar av ytterligare två neonatala omvårdnadsområden enligt ovan.

Kriterier för Godkänd

För att bli godkänd skall du kunna:

- Beskriva valt neonatalt omvårdnadsområde
- Redogöra för omvårdnadsbehov
- Välja och motivera omvårdnadsåtgärder som är evidensbaserade
- Redogöra för uppföljning av omvårdnadsbehov/åtgärder
- Förmedla resultat från minst två vetenskapliga artiklar med anknytning till området
- Författa en sammanfattning av valt neonatalt omvårdnadsområde på max 300 ord exkl. referenslista

Preklinisk vecka (1,5 hp)/ Virtuella Patienter

Syfte

Att träna och visa att du är på väg/ har uppnått lärandemålen, samt se egen progression

- förstå och förklara sambanden mellan patofysiologi, farmakologi och övervakning av barn och ungdomar inom pediatrik vård
- redogöra för innebörden av specifik omvårdnad inom pediatrik vård
- redogöra och motivera kliniskt resonemang och kliniskt beslutsfattande genom att självständigt identifiera och bedöma, de för barn och ungdom, specifika sjukdomstillstånden inom områden såsom neonatologi, medicin, kirurgi och ortopedi samt inom palliativ vård
- göra medicinska- och omvårdnads bedömningar med hänsyn till vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen.

Uppgift

En individuell nätbaserad formativ examination med 4 patientfall i Web-SP den 4 juni kl.09.15-12.00. Inloggning <http://websp.dsv.su.se:8180/websp/>, användarnamn är din studentmail adress, och lösenord har skickats till den adressen. Gå in på kursen Pediatrik och pediatrik omvårdnad 2015.

Efter genomförd formativ examination, se återkopplingen i Web-SP och jämför dina svar med fallskaparens. Fyll därefter i Självvärdering 3, som kommer att skickas till dig på BB innan examinationstillfället och skicka därefter självvärderingen via mail/BB till kursledare.

Ytterligare förslag på resursföreläsningar förutom de schemalagda föreläsningarna

Du kan gå in på <http://media.medfarm.uu.se>

Mitt på sidan finner du Öppna föreläsningar, klicka på den

En sida med olika föreläsningar öppnar sig - de ligger i bokstavsordning

Kriterier för Godkänd
För att uppgiften ska vara godkänd ska du ha: <ul style="list-style-type: none">
• Genomfört alla 4 VP fallen i Web-SP dvs besvarat diagnos, diff.diagnos samt klinisk handläggning med motiveringar inklusive besvarat uppföljningsfrågor
• Besvarat och skickat in Självvärdering 3 till kursledare

Hösten 2015

Preklinisk vecka (1,5 hp)/ Simuleringsövningar

Syfte

Syftet med simuleringsövningarna är att du ska få möjlighet att träna samverkan i team i en akut situation i en så autentisk miljö som möjligt. 'Så att du är bättre rustad' när det väl händer och det är av yttersta vikt att allt fungerar friktionsfritt. Simuleringsövningarna ger ökad kompetens, trygghet och patientsäkerhet.

Uppgift

Du får först en föreläsning om akut omhändertagande av barn den 28 maj, av Dr Pontus Johansson (PJ). Inför själva övningstillfället som kommer äga rum i Högskolans methodsalar (i S-huset på bottenplan) under v.36, 2015 får du även en kortare teoretisk introduktion. Simuleringsövningarna sker med cirka 7 studenter/grupp under en halv dag. Rummet är uppbyggat med docka, medicinteknik, läkemedel etc. och videoutrustning. PJ kommer att vara övningsledare. Gruppen får en mycket kort patientfallbeskrivning, larmet går och gruppen får agera. Övningsledaren ändrar förutsättningarna beroende på gruppens handläggning. Hela förloppet filmas.

Debriefing; Därefter sätter sig gruppen tillsammans med övningsledaren och tittar på filmen och får kommentera förloppet. Alla får möjlighet att ge sina tankar och känslor, samt får kommentarer och återkoppling av övningsledaren.

Om ej närvarande vid simuleringstillfället, ersätts uppgiften med en skriftlig inlämning 1-2 sidor, där temat "Kommunikation i teamet" ska beskrivas och reflekteras kring med anknytning till litteratur och vetenskaplig artikel.

Preklinisk vecka (1,5 hp)/ Avancerad Barn HLR

En utbildningsdag under v.36, den 1/9 alt. 3/9 alt. 4/9 kl.08.30-18, med cirka 7 studenter/grupp, obligatoriskt deltagande.

Mer information kommer senare av Tommy Berntsson

Studiebesök

Stockholm v.37

Astrid Lindgrens Barnsjukhus/ KS Solna

Rundvandring, Lekterapi, Barns utveckling, förberedelse av barn. Barn och läkemedel, Barn som far illa, ECMO

Astrid Lindgrens Barnsjukhus/ KS Huddinge

Familjecentrerad neonatalvård/ enkelrumsvård, HIV-Aids

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) (4,5 hp)

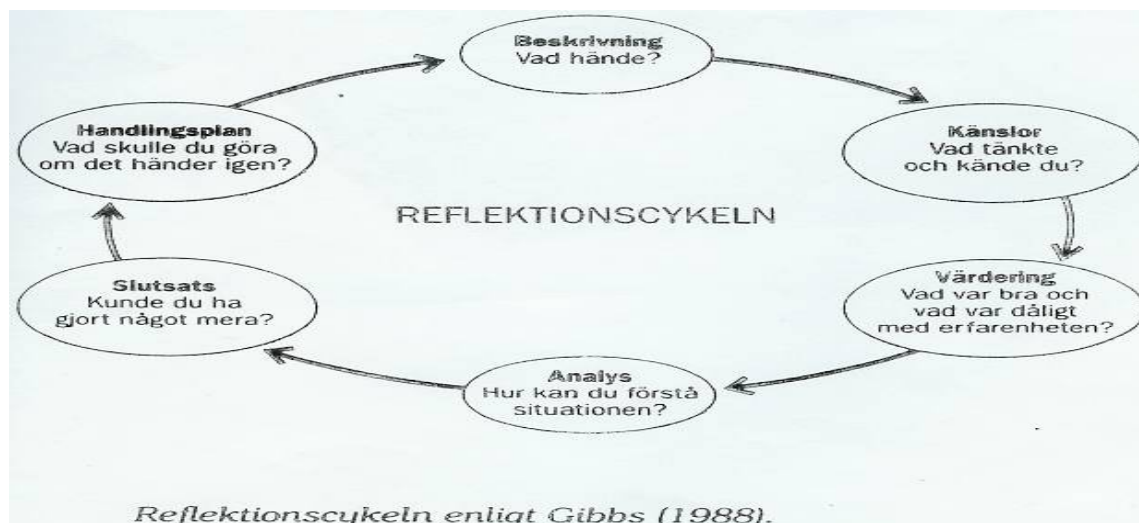
Målinriktad och processinriktad VFU

VFU skall ge dig tillfälle att integrera teori och praktisk verksamhet genom att du knyter samman och förstår komplexa fenomen i vårdvardagen i relation till dina teoretiska kunskaper och reflekterad erfarenhetsbaserad kunskap. Under VFU utvecklas och fördjupas ditt yrkeskunnande genom att du i ett kliniskt vårdande sammanhang transformerar din kunskap och förståelse till professionskunskap samt ges tillfälle att träna klinisk färdighet och förmåga, värderingsförmåga och förhållningssätt¹.

Handledning är en pedagogisk metod som anknyter till studentens arbetsuppgifter, erfarenheter och upplevelser under den kliniska utbildningen. Handledningen indelas i målinriktad och processinriktad handledning. Målinriktad handledning innebär att det finns i förväg uppställda konkreta mål som ska uppnås medan processinriktad handledning är hur studentens självkännet och yrkesidentitet kan utvecklas².

För den målinriktade handledningen kan du och din handledare planera höstens VFU-period utifrån din målbeskrivning.

Den processinriktade handledningen syftar till att stimulera en utvecklingsprocess hos studenten samt att utveckla självkännet och yrkesidentitet. Detta ska ses som personlig mognadsprocess vilket ökar personens beredskap för att ansvara för oväntade och kritiska situationer³. Som reflektionshjälpmedel kan modellen "Reflektionscykeln" användas:

För att förstå en situation måste en analys göras utifrån vad som varit bra och vad som varit dåligt. Genom att gå tillbaka i händelseförloppet och beskriva sina tankar och vilken känsla som infann sig kan utvärdering ske. Därefter kan en slutsats och en handlingsplan formuleras⁴.

¹ Svensk Sjuksköterskeförening. (2008). *Omvårdnad som akademiskt ämne*. Stockholm: Svensk Sjuksköterskeförening.

² Näf, G-B. (1999). Handledning – betydelse och definitioner. *Vård i Norden*,4:26-31.

³ Svensk Sjuksköterskeförening. (2008). *Omvårdnad som akademiskt ämne*. Stockholm: Svensk Sjuksköterskeförening.

⁴ Sarvimäki, A. (red). (1997). *Reflektioner kring omvårdnad*. Stockholm: Vårdförbundet.

I den processinriktade handledningen bidrar handledaren till att förankra studentens teoretiska kunskaper i praktiken, det vill säga knyta samman teori och praktik. Vidare så skapar reflektionscykeln förutsättningar för handledaren att förtydliga sin ”tysta erfarenhetskunskap” till studenten samtidigt som studenten kan introducera ny kunskap och nya arbetsmetoder för handledaren vilket kan bidra till utveckling för båda⁵. Reflektion bör ske under VFU med handledare/huvudhandledare.

Utdrag ur högskoleförordningen (1993:100); SFS 2006:1053

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot hälso- och sjukvård för barn och ungdomar skall studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja den fysiska, psykiska och sociala hälsan och förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer,*
- visa förmåga att hos barn och ungdomar i olika utvecklingsstadier observera, bedöma och åtgärda komplexa vårdbehov, och*
- visa sådan kunskap som krävs för att ansvara för hälsoundersökning och vaccinationsverksamhet.*

Sjuksköterskan måste i yrkesutövningen följa och kunna tillämpa de författningar, föreskrifter och andra regler som gäller inom specialområdet.

Planeringssamtal

Före du påbörjar din verksamhetsförlagda utbildning skall du göra en målbeskrivning i vilken du tydliggör *dina personliga inlärningsmål och hur du skall uppnå dessa*. Som stöd för din målbeskrivning kan du använda dig av kursplan, studiehandledning, kompetensbeskrivningar för leg.sjuksköterska med specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot hälso- och sjukvård för barn och ungdomar (www.swenurse.se finns under publikationer) AssCE bedömningsformulär för avancerad nivå samt personliga erfarenheter. Målbeskrivningen diskuteras vid planeringssamtalet med din handledare på kliniken. Vid detta planeringssamtal förväntas student och handledare diskutera och komma överens om en plan för upplägg och progression av VFU-periodens målinriktade och processinriktade handledning. Som beskrivits ovan innebär målinriktad handledning att handledaren stödjer studenten att uppnå i förväg uppställda konkreta mål medan processinriktad handledning innebär att handledare stödjer studenten att utveckla självkännetet och yrkesidentitet. Utgå därför i första hand från beskrivningarna i bedömningsfaktorerna och definitionen för god/mycket god måluppfyllelse i Bedömningsformulär AssCE för avancerad nivå.

Högskolan i Halmstad samt Region Halland har tillsammans *Handledningsmodell verksamhetsförlagd utbildning på grund- och avancerad nivå*, som finns tillgänglig på <http://www.hh.se/hos/student/program/sjukskoterska/meromprogrammet/portfolio.3186.html>

Tidsdisposition

Du genomför VFU 4 veckor under v.38-41 alt. v.42-45. Under en VFU-vecka gör du 32 timmars kliniska studier. VFU-veckorna schemaläggs i samråd med studerandeansvarig sjuksköterska och handledare på respektive enhet och kan även förläggas till viss del på kvällar, nätter och helger. Vid VFU får ett enskilt tillfälle inte överstiga 13 timmar i sträck, därefter krävs minst 11 timmars vila innan nästa tillfälle påbörjas.

---

⁵ Berntsson, T., & Larsson, R. (2005). *Studenthandledning för specialistutbildningen i ambulanssjukvård*. Högskolan i Halmstad. Sektionen för hälsa och samhälle. Opublicerad.

SITHS-kortet

är ett personligt ID-kort, med elektroniska legitimationer, som möjliggör en säker identifiering och hantering av känslig information. Kortet talar om vem du är och är därmed nyckeln till vad du har behörighet att göra. SITHS kortet är giltigt i 5 år och ska användas under hela studietiden. När studierna avslutas ska SITHS-kortet återlämnas till valfritt kortkontor.

Ett brev med personlig kod kommer att skickas till din folkbokföringsadress. Brevet och en giltig legitimation ska du ta med till kortkontoret för att hämta ut SITHS-kortet. Det räcker om du hämtar ut kortet i samband med VFUs början. Har man ett gällande SITHS kort behöver man inget nytt kort utan SITHS kontoret kan då lägga på respektive behörighet enl. klasslistan på de kort som finns. De som redan har ett kort kommer inte att få ett brev med personliga koder utan använder de koder de redan har.

SITHS kontoret i Halmstad har följande öppettider:

Måndag - Fredag 07:30 - 16:30

Telefon: 035-134455

Besöksadress:

Hallands Sjukhus Halmstad, ingång 9

301 80 Halmstad

Kontoret är beläget i Östra Flygeln / Klockhuset, sedan är det 1 trappa upp och skyltat med SITHS/Skanningcentralen.

Underlag för bedömning av VFU

För att bedöma din utveckling används AssCE bedömningsformulär för avancerad nivå (vg se bilaga på BB där du även finner en manual för bedömningsformuläret). Printa ut ett formulär till dig själv och ett till din handledare. Du ska göra en självskattning och handledaren en skattning av din utveckling och måluppfyllelse. Halvtidsbedömningen sker mellan dig och din handledare och vid önskemål kursansvarig lärare. Vid slutbedömningssamtalet är alltid kursansvarig lärare med (alternativt via ett treparts telefon samtal)samt eventuellt huvudhandledare. Tid för samtal planeras i förväg. Planerad tid för samtalet är 45-60 minuter. När måluppfyllelse inte nåts ska anteckningar om vilka bristerna är dokumenteras i formuläret.

Som förberedelse för samtalen är det viktigt att handledaren förbereder sig med exempel som stödjer bedömningen. I handledarens förberedelse ingår också att samla information och synpunkter från kolleger som handlett, haft kontakt med och sett studenten i olika situationer under VFU.

Även du som student ska innan samtalen tänka igenom hur långt du själv tycker att du kommit i måluppfyllelsen och vara aktiv i diskussionen. Du ska kunna anknyta till konkreta vårdsituationer. I samband med slutbedömningen ska du även kunna ge exempel och kritiskt värdera hur den pediatrika verksamheten följer barnkonventionen samt NOBAB:s riktlinjer.

Barn (som närstående) i sorg och kris (1,5 hp)

Syfte

Syftet är att öka förståelsen för barns, syskons och förälders specifika situation i samband med ”kritiska situationer” inom barnsjukvården (när barn drabbas av allvarlig sjukdom) och att du ska uppnå fördjupad kompetens och behandlingsberedskap i dessa möten.

Uppgift

1. Läs litteratur och vetenskapliga artiklar inom ämnesområdet.
2. Beskriv en fallsituation (avidentifierad) utifrån klinisk verksamhet, erfarenheter eller litteratur.
3. Belys problem, frågor, funderingar och behov som barn, ungdomar och föräldrar beskriver i dessa kritiska situationer.
4. Beskriv/ ge exempel på reaktioner hos barnet/ syskonet/familjen
5. Reflektera och redogör för vilket stöd/bemötande du som barnsjuksköterska kan ge till barn/ungdom/förälder och/eller familj vid ”krisreaktioner” i samband med allvarlig sjukdom och sjukdomsvistelse.

Du ska sammanfatta ovanstående område i ett paper om 2-3 sidor exklusive referenslista, minst en vetenskaplig artikel ska ingå. Skicka arbetet till alla i gruppen i kursen på BB, senast den 5 okt. alt. 2 nov. kl.09. Vid seminariet presenterar du ditt arbete muntligt under cirka 10-15 min. och initierar en diskussion.

Om ej närvarande vid seminarietillfället, inlämnas skriftligen reflektioner av ytterligare tre kurskamraters paper.

Referenslitteratur

- Dyregrov, A. (2007). *Sorg hos barn. En handledning för vuxna*. Lund. Studentlitteratur.
- Holmsen, M.(2007). *Samtalsbilder och teckningar -samtal med barn i svåra situationer*. Studentlitteratur. Lund
- Stiftelsen Allmänna Barnhuset. (2009). *Jag finns också! Om att vara syskon till en bror eller syster med svår sjukdom eller funktionsnedsättning*. (Utlånas HOV; HH)
- Söderbäck, M. (red.). (2011). *Kommunikation med barn och unga i vården*. Stockholm. Liber.

Kriterier för Godkänd

För att bli godkänd skall du kunna:

- Författa ett paper (enligt vetenskapliga riktlinjer) på 2-3 sidor inom området Barn i sorg exkl. referenslista där minst en vetenskaplig artikel ingår.
- Belysa problem, frågor, funderingar och behov som barn, ungdomar och föräldrar beskriver i kritiska situationer
- Beskriva reaktionsmönster hos barnet/ syskonet/familjen vid kritiska situationer
- Beskriva hur du som barnsjuksköterska bemöter barnet/ syskonet/familjen vid kritiska situationer
- Föreslå och motivera omvårdnadsåtgärder dvs utifrån en helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar med hänsyn till vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen.
- Muntligt presentera ditt arbete
- Vara aktiv i diskussionen vid seminariet

Kliniskt resonemang- Examination (3,0 hp)

Definition kliniskt resonemang:

Kliniskt resonemang är en process, där kunskap och erfarenhet tillämpas för att nå lösningar i kliniska situationer.

”Sjuksköterskors kliniska resonemang kan definieras som de kognitiva processer och strategier som sjuksköterskor använder för att förstå betydelsen av patientdata, för att identifiera och diagnostisera faktiska eller potentiella patient problem och komma fram till kliniska beslut” (egen översättning, Fonteyn, M., Ritter, B., 2008. Clinical reasoning in nursing. In: J. Higgs and M. Jones, Editors, Clinical Reasoning in the Health Professions (3rd ed.), Butterworth-Heinemann, Oxford. p 236)

Du ska få genomföra examinationen i två steg.(VP-examination del 1 och del 2)

Syfte

Syftet med delexaminationerna är att du ska visa att du har uppnått lärandemålen;

-förstå och förklara sambanden mellan patofysiologi, farmakologi och övervakning av barn och ungdomar inom pediatrik vård

-redogöra för innebörden av specifik omvårdnad inom pediatrik vård

-redogöra och motivera kliniskt resonemang och kliniskt beslutsfattande genom att självständigt identifiera och bedöma, de för barn och ungdom, specifika sjukdomstillstånden inom områden såsom neonatologi, medicin, kirurgi och ortopedi samt inom palliativ vård

-göra medicinska- och omvårdnads bedömningar med hänsyn till vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen.

VP-examination del 1

1. Tillsammans med kurskamrat planerar du för ett pediatrik VP fall, genom att läsa relevant litteratur och på klinik samla data, bilder, ljud, film etc (avidentifierat, eventuellt använda avtal för bilder), samt ta del av tidigare genomförda VP fall.

2. I ett word dokument för VP fallet skriv;

-namn och ålder på barnet (bild på ett barn jpeg format, alt. befintlig bildbank)

- introduktionstext till VP fallet (relevant för diagnos och handläggning utan att avslöja allt)

Anamnes

-skriv anamnesfrågor till barn/förälder samt svaret, även några ”onödiga” anamnesfrågor under rubrikerna:

Nuvarande hälsohistoria; T ex kring nuvarande kontaktorsak, tidigare vårdkontakter under sjukdomsförloppet

Tidigare hälsohistoria; T ex tidigare barnsjukdomar, olycksfall, sjukhusvistelser.

Social anamnes; t ex boende, familjesituation, barnets skola, förskola, föräldrars yrke, arbete, studier, ärftlighet

Kroppsliga funktioner; t ex andning, cirkulation, nutrition, elimination, smärta, hud, kommunikation, observation

Status

Skriv ned och förbered med eventuella bilder för att lägga in ”värden” på statusdockan- dvs det du gör och iakttar nu på patienten; t ex andningsfrekvens, puls, blodtryck, saturation,

inspektion hals, öron, hud, svullnad, sår, operationsärr, gips, andningsrörelse, andningsljudjud etc.

Röntgen eller andra undersökningar och Lab.värden

- relevanta blodprover, urinprover, odlingsprover med svar
- relevanta undersökningar, röntgen, ultraljud, med svar

Återkoppling

- ange diagnos/er , med motivering
- ange ev. diffdiagnoser med motivering
- ange kort medicinska åtgärder med motiveringar
- ange omvårdnadsåtgärder med motiveringar (här ligger fokus)
- skapa en uppföljningsfråga- med svar
- ange litteratur, länkar som ni har använt för VP fallet-tänk på att evidensbasera värden

3. Kontakta kursledare (elenita.forsberg@hh.se) och ge förslag på tider för genomförandet, beräknad tid är max 3 timmar. Vid planerat datum genomförs skapandet av VP fallet i Web-SP på mitt rum R4110 på Högskolan i Halmstad. Vid examinationstillfället får ni låna min administrations rättighet i Web-SP systemet med inloggning <http://websp.dsv.su.se:8180/websp/>

Jag kommer att vara observatör och examinator under genomförandet när ni lägger in det virtuella patientfallet och där ni ”tänker högt under tiden”.

För godkänt vg se bedömningskriterier, (bilaga 1) samt betygskriterier (bilaga 2).

VP-examination del 2

4. När den ”nya virtuella patientfallsbanken” är klar kommer du få genomföra och utvärdera ett VP fall som kurskamrater har skapat. Ditt resultat av genomfört VP fall bedöms med bedömningsmatris för Web-SP, vg se (bilaga 1). Självvärdering 4 inklusive utvärdering av kurskamraters VP fall läggs ut på BB senare under hösten. Du ska bl a reflektera över vad du lärde dig att själv skapa ett VP fall och vad vill du att dina kurskamrater specifikt ska lära sig av det fallet du skapade.

Kriterier för Godkänd

För att bli godkänd skall du kunna:

- Skapa ett virtuellt patientfall med relevant introduktions text, adekvata anamnesfrågor, status, laboratorieprover och undersökningar. Diagnos/er, differentialdiagnos/er, medicinska och/eller omvårdnadsåtgärder med motiveringar ska finnas angivet. Åtgärder ska vara evidensbaserade och det ska framgå att information och förberedelser ges på ett åldersadekvat sätt
- I det virtuella patientfallet referera till relevant litteratur, vetenskapliga artiklar samt styrdokument som t ex lagar författningar, riktlinjer, barnkonventionen, NOBAB
- Tänka högt i samband med inläggning av det virtuella patientfallet; där det kliniska resonemanget inom pediatrik vård tydligt redogörs och motiveras.
- Genomföra ett övrigt pediatrikt VP fall där du har uppnått minst 70 % rätt enligt bedömningsmatris
- Besvarat självvärdering

Bedömningsmatris för examination av VP i Web-SP

Ämne	Poäng	Avdrag poäng	Max möjliga	
Anamnes inkl.status	100-90 % av rekommenderade	+3	Använt mer än 50% eller mindre än 30% av de totalt rekommenderade anamnes frågorna, -1p	3
	89-75%	+2		
	74-60%	+1		
	59- 0%	0		
Lab, röntgen	100-90 % av rekommenderade	+3	Använt mer än 50% eller mindre än 30% av totalt rekommenderade lab., röntgen etc, -1p	3
	89-75%	+2		
	74-60%	+1		
	59- 0%	0		
Diagnos	Adekvat/a diagnos/er Med motivering	+1	Missad/felaktig diagnos som innebär livshotande konsekvenser för patient, -2p Motivering motsäger diagnos, -1p	3
	Differential diagnos/er Med motivering	+1		
		+0.5		
		+0.5		
Åtgärder	Adekvat/a medicinskaåtgärder Med motivering	+1	Felaktigt kliniskt beslut som försenar patient- tillfrisknande eller orsakar skada, -2p Ett effektivt fokuserat kliniskt beslut saknas, -1p	6
	Adekvata omvårdnadsåtgärder Med motivering	+1		
		+2		
		+2		
Uppföljningsfråga		+2		2
Totalt				17

Bedömningsmatris för VP baserad examination

Den totala summan för alla ingående VP-fall i examinationen summeras. För godkänt krävs att studenten uppnått minst 70 % av den totala poängsumman. Inom kursen Barn och ungdomars hälsa och ohälsa 15 hp ingår ej VP-fall där bedömning av laboratorieprover, röntgen etc, sker, max poäng för VP fall inom barnhälsovård eller elevhälsa är 14 p.

Att bedöma det egna lärandet av kliniskt resonemang utifrån Virtuella Patienter (VP)

VP simulerar ett möte mellan barn/förälder och dig som student. Patientfallen är autentiska så att du ska uppleva dem som realistiska och engagerande. Syftet med att använda VP tester i Specialistutbildningen för sjuksköterskor inom Hälso- och sjukvård för barn och ungdom 60 hp, är att du ska utveckla och bedöma din förmåga till kliniskt resonemang i mötet med barn och/eller föräldrar inom hälso- och sjukvård.

Definition av kliniskt resonemang

”Sjuksköterskors kliniska resonemang kan definieras som de kognitiva processer och strategier som sjuksköterskor använder för att förstå betydelsen av patientdata, för att identifiera och diagnostisera faktiska eller potentiella patient problem och komma fram till kliniska beslut”

(egen översättning, Fonteyn, M., Ritter, B., 2008. Clinical reasoning in nursing. In: J. Higgs and M. Jones, Editors, Clinical Reasoning in the Health Professions (3rd ed.), Butterworth-Heinemann, Oxford. p 236)

Tidigare under vt-2015 har du genomfört två tester med VP fall i Web-SP. I det första testet, fick du lösa två VP fall inom barn- respektive skolhälsovården. Det ena fallet inom barnhälsovården (2 mån flicka ”Svält vid bröstet”) löste vi tillsammans i datasalen i ett case seminarium. Det andra VP fallet inom skolhälsovården fick du lösa hemma samt därefter ta del av återkopplingen i Web-SP. Du besvarade sedan frågorna i självvärdering I och lämnade in detta anonymt till kursledare. Syftet med det första testet var att introducera Web-SP som ett kompletterande verktyg för att träna kliniskt resonemang samt förbereda inför VFU. Det andra test tillfället skedde efter avslutad VFU i slutet av kursen Barn och ungdomars hälsa och ohälsa 15 hp. Du fick lösa två VP fall inom barn- respektive skolhälsovården. Det ena fallet inom barnhälsovården (misstanke om glutenintolerans) samt det andra VP fallet inom skolhälsovården (fetma) samt därefter ta del av återkopplingen i Web-SP. Du besvarade sedan frågorna i självvärdering II och lämnade in detta anonymt till kursledare. Syftet med testet var att examinera lärandemål i en slutexamination. Du fick även skriftlig återkoppling på ditt resultat av kursledare.

Preklinisk uppgift

Du har nu avslutat halva kursen- teoridelen i kursen Pediatrik och pediatrik omvårdnad 15 hp och genomfört fyra VP fall inom pediatrik- och neonatal verksamhet samt tagit del av återkopplingen i Web-SP för respektive patientfall.

Efter genomförandet av det tredje VP-test tillfälle, besvara frågorna i Självvärdering III. Din sammantagna bedömning besvaras i ett word dokument. Dels sparar du detta dokument för egen bedömning av kliniskt resonemang under utbildningen och dels lämnar du in/alternativt mailar till kursledare(elenita.forsberg@hh.se) senast den 4 juni 2015, märk med ditt namn.

När du i slutet av terminen summerar din kunskapsutveckling inom kliniskt resonemang har du visualiserat ditt lärande både för dig själv och för ansvarig lärare.

Syfte med det tredje VP-test tillfället är att du ska kunna följa din egen kunskapsutveckling, förbereda för VFU placering och simuleringsövning samt förbereda dig i din roll som fallskapare av ett VP fall som en slutexamination i kursen. Du kommer få mer information om slutexaminationen vid kursstarten i v.36. Planeringen är att ni ska vara 2-3 studenter att skapa ett VP fall.

Namn:

Gör en sammantagen bedömning av testtillfälle 3

För att bedöma ditt eget lärande och din förmåga till kliniskt resonemang utifrån genomförda VP fall, ska du reflektera över och besvara nedanstående frågor. Frågorna är baserade på Kolbs lärcykel; Kolb, DA., (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, New Jersey. Prentice-Hall.

1. Vad har du funnit lärorikt av genomförda VP fall?
-Beskriv vad du uppfattade som speciellt svårt, viktigt eller intressant?
2. Kände du dig säker/osäker på ditt kliniska resonemang när du genomförde VP fallen?
3. Hur överensstämmer denna nya kunskap eller erfarenhet med tidigare kunskaper och erfarenheter?
4. Hur förstärker denna nya kunskap eller erfarenhet dina tidigare kunskaper och erfarenheter och hur kan du använda detta i framtida situationer?
5. Jämför hur du besvarade frågorna vid testtillfälle 1 samt 2 och sammanfatta hur du ser på din kunskapsutveckling av kliniskt resonemang inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar sedan det första VP testet.

Namn:

Gör en sammantagen bedömning av testtillfälle 4

För att bedöma ditt eget lärande och din förmåga till kliniskt resonemang utifrån genomförda VP fall, ska du reflektera över och besvara nedanstående frågor.

Du har nu skapat ett VP fall i Web-SP tillsammans med kurskamrat och genomfört ett VP fall som kurskamrater har skapat. Under vt-2015 genomförde du vid tre olika tillfällen VP tester

1. Vad har du funnit lärorikt av genomförda VP fall?
-Beskriv vad du uppfattade som speciellt svårt, viktigt eller intressant?
2. Kände du dig säker/osäker på ditt kliniska resonemang när du genomförde VP fallen?
3. Hur överensstämmer denna nya kunskap eller erfarenhet med tidigare kunskaper och erfarenheter?
4. Hur förstärker denna nya kunskap eller erfarenhet dina tidigare kunskaper och erfarenheter och hur kan du använda detta i framtida situationer?
5. Jämför hur du besvarade frågorna vid testtillfälle 1, 2 samt 3 och sammanfatta hur du ser på din kunskapsutveckling av kliniskt resonemang inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar sedan det första VP testet.
6. Vad lärde du dig av att själv skapa ett VP fall?
7. Vad vill du att dina kurskamrater specifikt ska lära sig av det fallet du skapade?